

Een grielenpaar in de Amsterdamse Waterleidingduinen (foto: Kees Koeman. Digitalisering: Heimans en Thijsse Stichting)

99 jaar terug

Iets over grielen

Meer aan 't interessante dan wel aan 't wetenschappelijke van 't zien van vogels in de vrije natuur zal dit opstel gewijd zijn. Meerdere malen zullen de lezers en lezeressen artikelen hebben ontmoet, waarin een relaas wordt gegeven over 't observeeren en fotografeeren van vogels in eigen omgeving; en al wordt in vele van die verhalen het vogelfotografen-latijn niet vergeten, blijft het een arbeid, waar vaak veel geduld voor gevraagd wordt. Ik zeg vaak, want lang niet altijd heeft de vogelfotograaf met pech te kampen: Toen het vereeuwigen van vogels op de gevoelige plaat zich niet in een zoo ruime beoefening kon verheugen als tegenwoordig het geval is – vestigden zeer aangedikte verhalen den indruk, dat dit werk haast aan iets onmogelijks grensde en al geef 'k uit eenige jaren ondervinding toe, dat er soorten bestaan, welke bijna niet te kieken zijn (duiven, zilvermeeuwen) blijft dit toch zeker iets individueels en staat men in de meeste gevallen verbaasd over 't snelle terugkeeren van de vogels op de nesten en de dikwijls groote onverschilligheid waarmee de camera genegeerd wordt.

Terloops iets over 't tellen van 't aantal personen dat in 't veld komt, en dat weer vertrekt, iets wat de vogels moeten doen als ze de conclusie willen trekken dat hun terrein weer veilig is, of dat het nest wordt belaagd. Uit de praktijk weet 'k dat dergelijke tellerij haar vasten grond volkomen mist; want of we kwamen met z'n vieren in 't bezette gebied en verlieten er maar drie dit weer, terwijl er een bij 't nest en toestel achterbleef, óf 'k was alleen en verrichtte de noodige bezigheden aan de camera, om daarna op eenigen afstand een schuilplaats te zoeken; maar altijd kwamen de bewoners terug en toonden in de meeste gevallen geen vrees. Wel keerden ze niet zonder onderscheid direct op de eieren terug en bleven zoodoende wel eens uit het veld van de lens vandaan, doch als ze op eenige meters van 't nest of je schuilplaats af gaan staan slapen demonstreert dit nu juist niet precies angst voor de nieuwe dingen, die bij en om 't nest zijn opgerezen. Zooiets deed mij altijd meer aan onverschilligheid dan wel aan vrees denken en ik heb ervaren dat bij dergelijk passief optreden een beetje gerucht maken – wat praten of zachtjes fluiten – eerder een bevredigende oplossing bracht dan angstvallig geluid te mijden; er kwam weer wat beweging in, en de bewustheid van het bezit van een nest werd weer bijgebracht.

Kees Koeman
De Levende Natuur 28 (1923)